



Centralna banka
BOSNE I HERCEGOVINE
Централна банка
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ



TJEDNI PREGLED KRETANJA NA GLOBALNIM FINANCIJSKIM TRŽIŠTIMA

9.3.2026. - 13.3.2026.

ODJEL ZA BANKARSTVO, SLUŽBA FRONT OFFICE

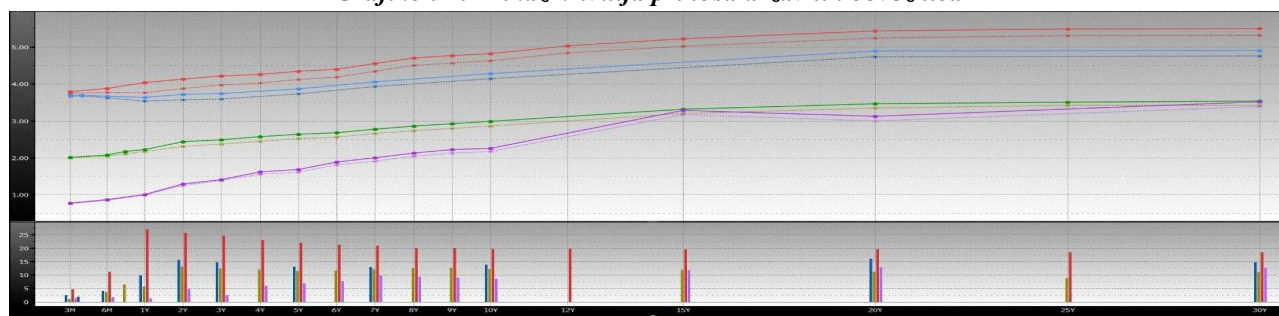


Sarajevo, 16.3.2026. godine**TJEDNI PREGLED KRETANJA NA GLOBALNIM FINACIJSKIM TRŽIŠTIMA**
9.3.2026. - 13.3.2026.**Tablica 1: Prikaz kretanja prinosa na državne obveznice**

Prinosi	Eurozona				SAD				Velika Britanija				Japan			
	6.3.26	-	13.3.26		6.3.26	-	13.3.26		6.3.26	-	13.3.26		6.3.26	-	13.3.26	
2 godine	2,31	-	2,44	↗	3,56	-	3,72	↗	3,87	-	4,13	↗	1,25	-	1,30	↗
5 godina	2,52	-	2,64	↗	3,73	-	3,86	↗	4,12	-	4,34	↗	1,62	-	1,69	↗
10 godina	2,86	-	2,98	↗	4,14	-	4,28	↗	4,63	-	4,82	↗	2,17	-	2,26	↗

Tablica 2: Prikaz kretanja prinosa na njemačke trezorske zapise

Dospijeće	Prinosi			
	6.3.26	-	13.3.26	
3 mjeseca	2,026	-	2,048	↗
6 mjeseci	2,037	-	2,074	↗
1 godina	2,185	-	2,242	↗

Grafikon 1: Prikaz krivulja prinosa državnih obveznica

Grafikon prikazuje krive prinosa Njemačke (zeleno), SAD (plavo), Velike Britanije (crveno) i Japana (ljubičasto) za razdoblja od 3 mjeseca do 30 godina na dane 13.3.2026. godine (pune linije) i 6.3.2026. godine (isprekidane linije).

EUROZONA

Prinosi europskih državnih obveznica zabilježili su značajno povećanje duž cijele krive prinosa. Prinosi njemačkih obveznica su povećani između 11 i 14 baznih bodova, francuskih između 15 i 17 baznih bodova, dok su prinosi italijanskih obveznica zabilježili rast između 13 i 17 baznih bodova.

Predsjednica ECB Lagarde je izjavila kako će ECB osigurati da rat u Iranu ne proizvede inflatorne efekte, kao što je to bio slučaj 2022. godine kada je Rusija napala Ukrajinu. Navela je kako se eurozona sada nalazi u boljoj situaciji i da ima veće kapacitete apsorbirati eksterne šokove, te da ECB neće žuriti s odlukom o promjeni kamatnih stopa. Član UV Muller je izjavio da je vjerojatnoća povećanja kamatnih stopa u posljednje vrijeme zabilježila rast, ali je pozvao na oprez, naglašavajući potrebu da se procijeni jesu li rastuće cijene energije prolazne prirode. Članovi UV ECB Simkus i Kocher su izrazili slična očekivanja, savjetujući protiv brzopletih odluka i zalažući se za smiren i oprezan pristup, dok je predsjednik Bundesbank Nagel istaknuo da će ECB reagirati ako rat s Iranom poveća inflaciju. Član UV ECB Kazimir je izjavio da rat na Bliskom istoku i njegov utjecaj na inflaciju prisiljavaju ECB da poveća kamatne stope ranije nego što se očekivalo. Iako je ECB još uvijek u "dobrom stanju" i nema potrebe za djelovanjem na sastanku sljedećeg tjedna, Kazimir je zabrinut da su sjećanja na inflatorni šok u regiji iz 2022. godine snizila prag za poduzeća da podignu cijene, a da potrošači zahtijevaju veće plaće. Njegov kolega Kazaks je naglasio da bi ECB mogla djelovati ako inflatorna očekivanja ojačaju. Potpredsjednik ECB de Guindos je upozorio da utjecaj rata ovisi o trajanju i intenzitetu, pri čemu su rizici cijena usmjereni prema gore, a ekonomskog rasta prema dole.

Guverner Centralne banke Francuske Villeroy de Galhau očekuje da će inflacija u Francuskoj ostati niska na godišnjoj razini od oko 1,3%, uz mogućnost blagog porasta. Odbacio je strahove od stagflacije i podržao pristup "sačekajmo i vidjet ćemo".

Ekonomisti predviđaju da će ECB zadržati kamatne stope nepromijenjenim do 2027. godine, čak iako se prijetnje jačanja inflatornih pritisaka ponovo javljaju. Istraživanje Bloomberg-a provedeno od 6. do 11. ožujka pokazalo je da samo 7% ispitanika očekuje promjenu referentnih kamatnih stopa ECB do prosinca, a manje od trećine očekuje barem jedno pooštavanje do kraja sljedeće godine. To ih dovodi u sukob s tržišnim sudionicima, koji predviđaju povećanje kamatnih stopa za 25 baznih bodova do srpnja, dok vjerojatnoća za još jedno povećanje do kraja godine iznosi preko 60%.

Tablica 3: Kretanje ekonomskih indikatora za eurozonu

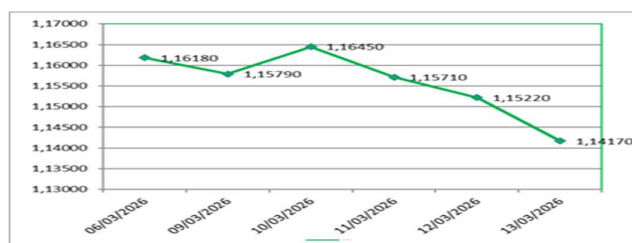
Red. br.	Ekonomski indikator		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Tvorničke porudžbine (M/M) – Njemačka	SIJ	-4,3%	-11,1%	6,4%
2.	Industrijska proizvodnja (G/G) – Njemačka	SIJ	-0,8%	-1,2%	0,4%
3.	Sentix indeks povjerenja investitora – EZ	OŽU	-3,0	-3,1	4,2
4.	Stopa inflacije (G/G) F – Nizozemska	VELJ	-	2,3%	2,2%
5.	Industrijska proizvodnja (G/G) – Austrija	SIJ	-	0,3%	1,1%
6.	Stopa inflacije (G/G) F – Njemačka	VELJ	2,0%	2,0%	2,1%
7.	Maloprodaja (G/G) – Španjolska	SIJ	-	3,7%	4,7%
8.	Stopa inflacije (G/G) F – Francuska	VELJ	1,1%	1,1%	0,4%
9.	Stopa inflacije (G/G) F – Španjolska	VELJ	2,5%	2,5%	2,4%
10.	Industrijska proizvodnja (G/G) – EZ	SIJ	1,3%	-1,2%	2,2%

SAD

Prinosi američkih državnih obveznica zabilježili su značajno povećanje duž cijele krive prinosa. Iako se očekuje da će FED sljedećeg tjedna zadržati referentnu kamatnu stopu na trenutačnoj razini, energetski šok uzrokovan ratom na Bliskom istoku bi mogao produžiti stav dužnosnika o višim kamatnim stopama na duže razdoblje, čak i ako podatci prije sukoba pokazuju smanjenje inflacije. Članica FOMC-a Bowman je izjavila da će predstojeći prijedlozi za modernizaciju pravila i olakšica likvidnosti biti osmišljeni tako da podrže manju bilancu stanja FED-a. Očekuje se da će se ovim naporima riješiti problem stigme i upotrebljivosti diskontnog prozora, bolje usklađujući nadzorna očekivanja, postojeće olakšice i upravljanje likvidnošću banaka sa smanjenjem bilance stanja tijekom vremena. Kevin Warsh, kandidat za predsjednika FED-a, traži potporu Senata usred kašnjenja povezanih s istragom Ministarstva pravde o aktualnom predsjedniku Powellu. Senator Tillis je ponovio svoju namjeru da blokira nominaciju Warsha sve dok se istraga protiv predsjednika FED-a Powella ne završi. Njegov cilj nije usmjeren protiv Warsha, nego je zaštita neovisnosti FED-a. FED planira predstaviti nove prijedloge za kapital američkih banaka kako bi uskladio kapitalne zahtjeve s rizicima, potaknuo kreditiranje i riješio nedostatke u prudencijalnim okvirima. Paket uključuje uklanjanje preklapanja i uvođenje standardiziranih pristupa za manje banke, što potencijalno smanjuje kapitalne zahtjeve za neke banke.

Tablica 4: Kretanje ekonomskih indikatora za SAD

Red. br.	Ekonomski indikator		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	GDP (Q/Q) – godišnja razina – prel.	IV. tromjesečje	1,4%	0,7%	4,4%
2.	Osobna potrošnja – prel.	IV. tromjesečje	2,4%	2,0%	3,5%
3.	PCE deflator (G/G)	SIJ	2,9%	2,8%	2,9%
4.	Indeks osobnih prihoda	SIJ	0,5%	0,4%	0,3%
5.	Indeks osobnih rashoda	SIJ	0,3%	0,4%	0,4%
6.	Inicijalni zahtjevi nezaposlenih za pomoć	7. ožu	215.000	213.000	214.000
7.	Kontinuirani zahtjevi nezaposlenih za pomoć	28. velj	1.849.000	1.850.000	1.871.000
8.	Stopa inflacije (G/G)	VELJ	2,4%	2,4%	2,4%
9.	Temeljna inflacija (G/G)	VELJ	2,5%	2,5%	2,5%
10.	Broj zahtjeva za hipotekarne kredite	6. ožu	-	3,2%	11,0%
11.	JOLTS indeks – broj otvorenih radnih mjesta	SIJ	6.750.000	6.946.000	6.550.000

Grafikon 2: Kretanje tečaja EURUSD tijekom proteklog tjedna

USD je aprecioirao u odnosu na EUR, te je tečaj EURUSD zabilježio smanjenje s razine od 1,1618 na razinu od 1,1417.

VELIKA BRITANIJA

Prinosi britanskih državnih obveznica zabilježili su značajno povećanje duž cijele krive prinosa uslijed povećanih inflatornih očekivanja.

Većina analitičara na tržištu očekuje da će referentna kamatna stopa BoE ostati nepromijenjena tijekom 2026. godine s obzirom na povećana inflatorna očekivanja uslijed rata na Bliskom istoku. Smatraju da BoE neće biti u poziciji povećati kamatne stope zbog slabog tržišta rada. Ekonomisti Goldman Sachsa su pomjerali svoju prognozu momenta sljedećeg smanjenja referentne kamatne stope BoE s travnja na srpanj, navodeći kao razlog energetske šok koji je proizšao iz geopolitičkih dešavanja na Bliskom istoku. Anketa BoE provedena prije sukoba na Bliskom istoku je pokazala kako su kućanstva u Velikoj Britaniji u veljači očekivala smanjenje inflacije za sljedeću godinu na 3,2%, u odnosu na 3,5% koliko su očekivanja iznosila u studenom. Međutim, rat s Iranom i nagli rast cijena nafte iznad 100 USD po barelu bi mogli preokrenuti ovaj trend, što bi izazvalo zabrinutost zbog inflacije, posebice kada su u pitanju troškovi goriva i energije.

Britanski premijer Keir Starmer je upozorio na ekonomske rizike od sukoba na Bliskom istoku, koji je podigao cijene nafte iznad 100 USD po barelu i uzrokovao do sada pad indeksa FTSE 100 od preko 6%. Istaknuo je ograničenje cijena energije koje štiti kućanstva do srpnja, ali je priznao da bi rastući troškovi nafte i inflacija mogli opteretiti ekonomiju. Starmer je naglasio praćenje rizika, međunarodnu suradnju i istraživanje daljnjih mjera za ublažavanje utjecaja, istodobno pozivajući na deeskalaciju sukoba tijekom razgovora s američkim predsjednikom Trumpom. Ekonomisti predviđaju rast inflacije na skoro 5% ukoliko rast nafte i plina potraje određeno razdoblje, a što će najvjerojatnije zaustaviti proces smanjenja referentne kamatne stope i započeti ponovo proces restriktivne monetarne politike. Ministrica financija Reeves upozorila je na inflacijski pritisak zbog rata s Iranom, dok je Gospodarska komora revidirala svoju prognozu inflacije na 2,7% za 2026. godinu i snizila očekivanja vezana uz ekonomski rast na 1%.

Također je izjavila da poremećaji u Hormuškom tjesnacu "svakako nisu dobri" za britansku ekonomiju, naglašavajući da bi brza deeskalacija najviše koristila ekonomskom rastu i inflaciji. Dodala je da je Velika Britanija spremna koordinirati oslobađanje strateških rezervi nafte s partnerima iz G7 kako bi stabilizirala cijene i opskrbu, istodobno ističući smanjenu ovisnost Velike Britanije o plinu u odnosu na 2022. godinu i poboljšani kapacitet za odgovor na šokove.

Tablica 5: Kretanje ekonomskih indikatora za UK

Red. br.	Ekonomske indikatori		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Industrijska proizvodnja	SIJ	0,6%	0,4%	0,5%
2.	Proizvodnja prerađivačkog sektora	SIJ	1,5%	1,3%	0,5%
3.	Saldo trgovinskog bilansa u mlrd. GBP	SIJ	-3,90	3,92	-4,34

Tijekom proteklog tjedna GBP je aprecioirala u odnosu na EUR, pa je tečaj EURGBP zabilježio smanjenje s razine od 0,86627 na razinu od 0,86320. GBP je deprecirala u odnosu na USD, pa je tečaj GBPUSD smanjen s razine od 1,3413 na razinu od 1,3230.

JAPAN

Prinosi japanskih državnih obveznica su zabilježili povećanje duž cijele krive prinosa.

Tržišni sudionici fokusirani su na sjednicu MPC BoJ koja će se održati 19. ožujka. Guverner BoJ Ueda je izjavio da će kreatori monetarne politike donijeti odgovarajuću odluku, uz praćenje utjecaja valutnih fluktuacija i utjecaja geopolitičkih rizika.

Premijerka Takaichi se suočila s kritikom zbog špekulacija da je vršila pritisak na BoJ da uspori povećanje kamatnih stopa. Sukob na Bliskom istoku komplicira odluke o kamatnim stopama, jer nagli rast cijena nafte povećava inflacijski pritisak na japansku ekonomiju koja ovisi o gorivu. Premijerka je potvrdila pacifistički stav zemlje, izjavivši da Japan neće rasporediti snage u Hormuški tjesnac tijekom sukoba između SAD-a, Izraela i Irana, ali da bi mogao pomoći u čišćenju mina nakon sukoba ako bude izravno ugrožen.

Japan će od 16. ožujka osloboditi 80 milijuna barela nafte iz rezervi kako bi ublažio poremećaje uzrokovane ratom na Bliskom istoku, stabilizirao cijene i obuzdao inflaciju, a istodobno će se koordinirati s kolektivnim oslobađanjem 400 milijuna barela od strane IEA.

Tablica 6: Kretanje ekonomskih indikatora za Japan

Red. br.	Ekonomski indikator	Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	BDP IV. tromjesečje	1,0%	1,3%	-2,6%
2.	Indeks proizvođačkih cijena VELJ	2,2%	2,0%	2,3%
3.	Porudžbine strojarских alata VELJ	-	24,2%	25,3%
4.	Monetarni agregat M2 VELJ	-	1,7%	1,6%
5.	Monetarni agregat M3 VELJ	-	1,2%	1,0%
6.	Vodeći indeks indikatora poslovnog ciklusa SIJ	113,0	112,4	110,3
7.	Saldo tekućeg računa u mlrd. JPY SIJ	930,0	941,6	728,8

JPY je tijekom proteklog tjedna aprecirao u odnosu na EUR, te je tečaj EURJPY zabilježio smanjenje s razine od 183,29 na razinu od 182,36. JPY je deprecirao u odnosu na USD, te je tečaj USDJPY zabilježio povećanje s razine od 157,78 na razinu od 159,73.

NAFTA I ZLATO

Cijena jednog barela sirove nafte na otvaranju tržišta u ponedjeljak je iznosila 90,90 USD (78,24 EUR).

Na početku tjedna cijena je zabilježila rast za preko 4%, dok je tijekom trgovanja dostizala vrijednost od 120 USD po barelu. Ipak, nakon izjava predsjednika Trumpa da će rat s Iranom biti brzo završen došlo je do korekcije cijene. Predsjednik Trump planira ukinuti sankcije na naftu i naložiti američkoj mornarici da prati tankere kroz Hormuški moreuz.

Tijekom trgovanja u utorak je cijena ovog energenta smanjena za skoro 12% nakon što je predsjednik Trump nagovijestio da bi se rat u Iranu mogao završiti "vrlo brzo", iako sukob i dalje remeti globalna tržišta. Međunarodna agencija za energetiku (IEA) je predložila najveće oslobađanje naftnih rezervi u svojoj povijesti kako bi snizila cijene sirove nafte. Oslobađanje bi premašilo 182 milijuna barela nafte koje su zemlje članice IEA plasirale na tržište u dva navrata 2022. godine.

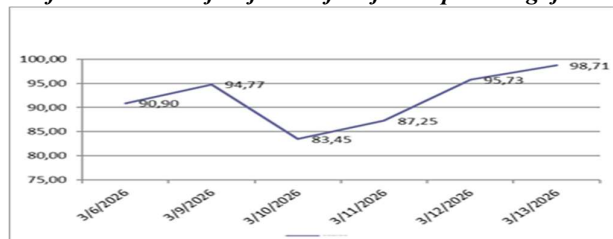
U srijedu je zabilježeno povećanje cijene usprkos vijestima da je IEA pristala u ponudu staviti do 400 milijuna barela hitnih rezervi nafte, a što je, kao što je već rečeno, najveća akcija ove grupacije ikada.

U četvrtak je cijena nafte nastavila bilježiti rast zbog dešavanja na Bliskom istoku. IEA je smanjila svoju prognozu rasta globalne potražnje za naftom za 2026. godinu za oko 25%.

Na kraju tjedna je cijena nafte zabilježila rast, treći dan zaredom, nakon američkih napada na glavni iranski izvozni centar. SAD su izdale drugo izuzeće za kupovinu ruske nafte kako bi stabilizirale cijene. Europske zemlje, uključujući Francusku i Italiju, pregovaraju s Iranom kako bi osigurale siguran prolaz, dok je brodski promet kroz Hormuz značajno usporen.

Na zatvaranju tržišta u petak cijena jednog barela nafte je iznosila 98,71 USD (86,46 EUR), što predstavlja rast od 8,59% na tjednoj razini.

Grafikon 3: Kretanje cijene nafte tijekom proteklog tjedna



Na otvaranju londonske burze metala u ponedjeljak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 5.171,74 USD (4.451,49 EUR).

U ponedjeljak je cijena zlata smanjena usprkos eskalaciji tenzija uzrokovanih ratom u Iranu. Iako se zlato smatra sigurnim utočištem u doba krize, cijena je smanjena najviše zbog precepcije da bi povećana inflatorna očekivanja mogla primorati FED da odustane od smanjenja referentne kamatne stope.

U utorak je tijekom trgovanja došlo do rasta cijene uslijed deprecijacije USD. Kina je, šesnaesti mjesec zaredom, povećala svoje rezerve zlata s ukupnim držanjem od 74,2 milijuna unci.

U srijedu je zabilježeno smanjenje cijene na razinu od oko 5.160 USD po unci jer su trgovci uravnotežili rizike rata na Bliskom istoku s viješću da je IEA pozvala na stavljanje u promet rekordnih 400 milijuna barela rezervi nafte. Guverner Središnje banke Poljske je izjavio kako namjerava vratiti u državu veliki dio od 570 tona zlata koje se fizički nalazi u trezorima u New Yorku, Londonu i sl., dok je predsjednik Nawrocki predstavio financiranje nabava za obranu putem Središnje banke, a ne putem programa EU SAFE, a što su koraci ka financijskom suverenitetu Poljske od EU.

U četvrtak se cijena zlata dodatno smanjila pod utjecajem aprecijacije USD. Na kraju tjedna je cijena zlata smanjena nakon objave podataka vezanih uz američku ekonomiju.

Na zatvaranju tržišta u petak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 5.019,49 USD (4.396,51 EUR), što predstavlja pad od 2,94% na tjednoj razini.

Grafikon 4: Kretanje cijene zlata tijekom proteklog tjedna

